

Нова Зоря

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст., під неділю на 8 ст.
Адреса: Нова Зоря, Львів, Саїга 26, I. п. Конто П. П.: Крайя 405.857.

Передплата в краю: 1/4-річно 6 зол., місячно 2 зол. За кордоном 1/4-річно 1 амер. долар. — Ціна числа 25 сот. — Рукописи не звертаються.

ВИСЛІД ВИБОРІВ.

Се не оцінка, бо в справі оцінки виборів панує ще як найбільша розбіжність думок. Се тільки вислід, реєстр фактів. Перші вражіння з них:

1. Безпартійний блок співпраці з урядом, котрий мав вісти ч. 1., відіє такий успіх, якогось він сам не сподівався. Він здобув найбільше число голосів і мандатів. Але більшість в соїмі не здобув. І ще непевна річ, чи потрафить зложити в соїмі **трівку** більшість на спілку з іншими групами.

2. Зате певна річ, що в цілій державі зріє радикалізм. Не так комунізм і навіть не дуже соціалізм, тільки щось далеко гірше від них, а саме радикалізм в значінню неозначеної демагогії, звідництва народу.

3. Жиди (чинник загальнодержавний) мали в попереднім соїмі 35 послів, тепер упали до половини. Не тільки іза натиску згори, але також іза того, що пішли до виборів розбиті на сім таборів. Німці, котрих у Польщі тричі менше ніж жидів, матимуть у соїмі більше від жидів представництво.

Вислід виборів для українського населення такий:

1. Зникли як політичні чинники колісь такі бундючні типи, як: а) „Батько“ Трильовський (зник ще перед виборами), б) соціалдемократи, в) москвофіли, г) уніюсти і д) нова, але дуже криклива т. зв. Партія Праці (одинокий її кандидат, котрий вишов послом, бувби вишов і без демагогії тої партії, бо зложив докази, що сам прекрасно вмів пливати в темряві).

Се п'ять ясних точок на темнім овиді українського народу.

2. На Холмщині і Підляшчу не вибрали Українці ні одного посла. На Волині й Поліссю „здобула“ 18-ка оден мандат. Ніяких сельробів українськими послами в політичнім тогослова значінню уважати не можна, бож се явні викладники чужої влади, ворожої Україні. А тамошні радикали — се підготовка для всяких сельробів. Погром українства за сокальським кордоном повний і цілковитий.

3. В Галичині фактом є, що провід найбільшої партії УНДО „подобрав“ або затвердив у деяких округах таких чоловічих кандидатів, що й ворог не міг би був дібрати для неї „лучших“. То була головна причина, котра осмілила демагогів до нечуваної досі брехні в часі агітації й тим самим до страшного розбиття народу. Розвиток демагогії се тільки оден з *наслідків* того факту.

А наслідком головно демагогії між нашими є те, що на всіх суто-українських землях Поляки вибрали більше послів, ніж український нарід...

Демагогія є у кождім народі, навіть англійським. Але своїми затровеними кітями роздранує вона силу суспільности тільки там, де не було проти неї розумного спротиву.

Чи Ви вже зібрали всі виборчі відозви видані у Вашім місті й околиці? Коли ще ні, просимо про се подбати і прислати до нашої редакції, бо потому пропадуть і ніде їх не буде.

З проблемів публичного життя.

(Позиборчі рефлексії.)

Небувала демагогія се ціха останніх виборів. Як далеко вона сягнула без належного відпору, так далеко сягнула морально руїна суспільности зі всіми її проявами та неперемірчивими нападами.

Чи вільно проти когось особисто виступати?

А се що за питання? Та деж можна хочби сумніватися в тім, що не вільно! Може ще зачне писати про те, чи вільно й на померших особисто нападати?

Так певно подумає собі не оден наш чесний чоловік з клясичною освітою, котрому глибоко врізалася в тямку стара, латинська мудрість:

„De mortuis nihil nisi bene.“

А прецінь ми відразу скажемо: Особисто виступати проти людей у публичнім життю (бо про се тут мова) не тільки вільно, але й треба і то так проти живих, як і проти померших. Суспільність, у котрій лучша її часть живе в переконанню, що — мовляв — не вільно проти нікого особисто виступати, діждеться напевно страшного, передчасного морального розкладу і гниття.

В чім річ?

Не підлягає сумніву, що идеологія Католицької Церкви високо цінить ось яку засаду поведіння в життю:

„Сину, не бери собі до серця того, коли деякі люде але про тебе думають або говорять таке, що тобі непрямо слухати. Ти сам повинен, ще гірше про себе думати і нікого не вважати слабшим (морально) від себе самого. Коли ти людина внутрішнього життя („si ambulas ab intra“), ти мало уважатимеш на скороминучі слова. Немала се второпність: мовчати в годину люту і до мене (до Бога) серцем звертатися, не хвляючись осудом людей.“

Так пише оден з великих Авторитетів Католицької Церкви, Тома Кемпійський у своїм величавім творі „Наслідкування Христа“ (Книга III., розділ 28 „Проти обмовних язиків“).

Що більше! Між святими кат. Церкви єсть оден, св. Жірд, котрого дуже шанує спокійна англо-саська раса, а котрий визначався тим, що ніколи не реагував навіть на найчорніші клевети. Тай наш український нарід має приповідку, котра в пару слів віддає католицький погляд: „Правда як олива впливає на верх“. І ще одну троху грубушу, немов у роздражненні створену, але не менше правдиву: „Пес бреше, вітер несе“. Значить: Не реагуй, не турбуйся. Єсть Бог на небі, котрий все бачить і знає: Він не дасть пропасти правді, бо Він опікун її.

Великі се думки і як роса квітам так вони потрібні всім людам, особливож тим, серед котрих так багато „індивідуалістів“, що до смерти ворогують за одне нерозважне словечко „образи“, що до нитки спрощують оден другого, навіть брат брата за пuste слово закиду, підозріння, нарушення „гонору“...

Суспільність, у котрій єсть багато

людей, вихованих під впливом наведеної тут катол. идеології, має чисту публичну атмосферу і велику силу.

Однак ті високі і мудрі думки, хоч сильно впливають і на публичне життя, не відносяться до того життя *sensu stricto* — і не можуть відноситися. Тома Кемпійський слушно каже: „Коли ти людина внутрішнього життя“... Але коли ти також людина „життя зовнішнього“, публичного, котра щось репрезентує на зовні, чи якусь інституцію, чи ідею, — **тоді ти обовязаний реагувати**. Ти маєш тоді до вибору тільки час і спосіб реагування на напади, але щодо самого реагування ти не маєш вибору, чи се робити, чи ні. Бо інакше ти наносиш шкоду тій ідеї, котру ти репрезентуєш. Інакше ти будеш **співвинний** у тім, коли роззухвалени пси від лаяння перейдуть до кусання, коли брехня і демагогія опанують публичне життя. Коли побілені гроби, повні гнилі та червів стануть вівтарями народу і коли отруйний сопух понесеться від них разом з вереском, що се ладан і фиміям, — тоді ти будеш **головний** винувник, хоч думаєш, що ти дуже „благородний католик“, бо ти не реагував на лайку й інтригу. Але менший злочинець розбишака, котрий по звихненій владі своїй убиває і рабує, ніж воїн, котрий обовязаний уважати на лад і порядок, а він „заглибиться в собі“ і „думає над спасенням своєї душі“ — тоді, коли злочинця треба так пальнути по руці або по лобі, щоб став нешкідливий.

Так власне поступали жовніри й діячі всіх народів, достойних тої назви — супроти живих і мертвих шкідників. Якби не се, то відки ми зналиб, що ворог хреста Нерон убив учителя свого і навіть рідну матір? Відки ми зналиб, що виправляли тирані „Великої Греції“ та ще гірша від них товпа демагогів буцімто в імя „добра бідного народу“? Атже за їх життя мало хто відважився вже не писати про них, але і словечко проти них писнути навіть у кружку приятелів і своєї сімї. То після їх смерти малювали письменники їх злочини і звороднілі обличчя. Те саме було в Візантії і скрізь.

Ніякий культурний нарід ніде й ніколи не держався про публичних діячів засади:

„De mortuis nihil nisi bene.“

То тільки у некультурних і зовсім недумаючих народів, заголюканих демагогами можна поповнити навіть злочин розвалу своєї держави зовсім безкарно. А коли пр. руїника убе ще до того чужинець, тоді знайдуться спекулянти, що на трупі руїника ще особисті інтеси роблять, — а загал так заголюкають, що ніхто не писне про те, що руїник був власне руїником...

За життя всяких злочинців так низьких як і високих виступали проти них отверто отці Церкви і проповідники. І гинули за те в тюрмах або на заслання.

На наших очах виступає Католицька Церква своїм індексом проти могутніх письменників і публіцистів всіх народів. Що це таке? Се свого рода напад на осіб. Бо напад се найлучша оборона. Церква не каже в тім випадку, що „не треба“ брати собі до серця того, коли деякі люди говорять чи пишуть проти неї таке, що неприемно слухати...

А яким же чином дійшло у нас до того, що належить до „доброго тону“ дивитися спокійно навіть на найгіршу демагогію і навіть дотепом не боронитися, а головню не рухати шкідників „особисто“... Як дійшло до того, що на очах всієї суспільності гарцюють найгірші розбишаки пера і клеветники, — але показати розбишака і назвати його „роботу“ правдивим іменем — належить до „недоброго тону“ особливо в т. зв. правих кругах?

Як дійшло до того, що у нас буквально останніми словами вільно лягати у „національних“ часописах особисто (чого — треба правду признати — навіть більшовики не роблять!) вже спору пайку літ нпр. перемиського Владика, вже чверть століття станицького Владика (котрий за свою невиспущу працю ще не чув прилюдно ні одного слова не то признання але навіть заяви, що він не ворог своєї нації), вже яких 30 літ — з проміжками — львівського Митрополита, словом всіх, що до одного, наших Владик (і в Америці і в Канаді), але не вільно показати прилюдно осіб тих, котрі займаються таким „українським промислом“ і такою „просвітою народу“!...

Де жерело української „публічної опінії“ про те, що се вільно робити, а того не вільно? Де отруйний корінь того? Про те іншим разом.

Старанням Української Християнської Студентської Організації відбуються в днях літ 12-17 березня н. р. в семінарській перкві (Львів, вул. Коперника ч. 36.)

ВЕЛИКОПІСТНІ РЕКОЛЕКЦІЇ
для студентів і студенток Вищих Шкіл.

Порядок: Від понеділка 12. III. до четверга 15. III. в год. 19—20 наука. В п'ятницю популудня 16. св. Сповіді. В суботу 17. год. 8 рано спільне Св. Причастіє р'янок у семінарській перкві при вул. Коперника ч. 36.
Управа УХСО.

Посли українського народу.

I. Посли УНДО.

Округ 48 (Перемиськ): 1. Д-р В. Загайкевич, адвокат.

Округ 49 (Самбір): 2. Тершаковець Гр., селянин. 3. Д-р Біляк Ст., адвокат.

Округ 51 (Львів-Сокаль): 4. Д-р Д. Левицький, адвокат. 5. Ліщинський Іван, зльокавтований учитель. 6. Кохан В., селянин.

Округ 52 (Стрий-Калуш): 7. Д-р Куровець Ів., лікар. 8. Луцький О., власник лібр. 9. Веліканович Д., учитель. 10. Д-р Блажкевич Ів., адвокат.

Округ 53 (Станіславів): 11. М. Галушинський, гімн. уч. 12. Палів Д., редактор.

Округ 54 (Тернопіль): 13. о. Л. Куницький. 14. Д-р Ст. Баран, адвокат. 15. Заваличук Ів., канд. адв. 16. Кунько А., господар. 17. Яворський Олекса, кооператор.

Округ 55 (Золочів): 18. Целевич В., б. судія. 19. Вислоцький О., господар. 20. о. д-р Пелліх В. 21. Кузик С., адв. канд.

На Волині здобула листи ч. 18 у луцькому окрузі (ч. 57) один мандат. Дістав його п. Серветник. (Хто він?)

З державної листи одержало УНДО 4 мандати. Припали вони: 22. Д-рові Д. Левицькому, голові УНДО. 23. Хруцькому С., б. послові. 24. Мілені Рудницькій-Лисак, учительці сем. 25. М. Струтинському, ред. „Укр. Голосу“.

II. Посли української соц.-радикальної партії.

Округ 49 (Самбір): 1. М. Рогучий, селянин.

Округ 53 (Станіславів): 2. Д-р Лев Бачинський, адвокат. 3. П. Шекерик-Доників, селянин. 4. К. Стефанів, міщанин (цей мандат непевний).

Округ 54 (Тернопіль): 5. Д-р Ладика Д., адв. канд.

Округ 58 (Кременець): 6. С. Жук, просвітній інструктор. 7. А. Нивинський, кооператор (цей мандат теж непевний).

З листи ч. 22 вийшли крім того в перемиськ окрузі ч. 48 проф. Зубрицький В., безпартійний і в луцьк (57) окр. Власовський Ів., учитель гімн., теж безпартійний.

З державної листи одержать соціялісти-радикали два мандати, які припадають: 8. д-рові Бачинському Л. 9. Жуків С. (х заступника з державної листи є: д-р Когут О., адвокат і Темницький В., з соц.-дем. групи „Вперед“).

III. Посли інтернаціоналу.

Округ 51 (Львів): 1. Вальницький К., редактор (Сель-Роб-Лівиці).

Округ 57 (Луцьк): 2. Козицький С., б. посол. 3. Волинський Ст., приватний учитель (оба зі Сель-Робу-Правниці).

Округ 58 (Кременець): 4. Чучмай М., б. посол (Сель-Роб-Правниці).

Округ 59 (Берестя): 5. Грецький Ів., з пов. Косів. 6. Хам М., студент. 7. Тобіс Ф., з Берестя — всі зі Сель-Робу-Лівиці.

Для української партії праці здобув в окр. 55 (Золочів-Бережани) один мандат д-р М. Західний, адвокат.

Третью групи наших послів до укр.-національного представництва зарахувати трудно, бо се послы інтернаціоналу.

Розрухи у Львові.

Грозить стан облоги.

Вже 4-тий день тривають у Львові розрухи, викликані обуренням Поляків ізза побіди Жидів при виборах. Розрухи почали польські студенти унів. і техніки, а прилучилася до них улция й почалися публічні вичування та розбій на жидях. Поліція робить шаржі й остроплазує шаблями, але не всюди може розігнати великих товп, котрі нищать жидівські вивіски на скелесах і б'ють та демолують вікна, бючи жидів, де запонадуть. Демонстранти пробували напасти на редакцію жид. органу „Хвіля“ й на жид. Акад. Дім, але поліція загородила їм дорогу. Між побитими знаходиться й комісар поліції Концевич. В поліційних кругах заявили, що коли розрухи потревають дальше, то над Львовом оновинений буде стан облоги.

По Львові розійшлася чутка, що польська молодь спроваджує до Львова на ведло студентів з Кракова.

Так б'ються за політичні впливи в нашій столиці Поляки з Жидами.

визволяє. Дає чашу отруї в руку і кинжал у другу й говорить: „Тобі все вільно робити, що тільки хочеш!“ А строга наука сходу говорила: „Ти маеш слухати Аллага на небі й султана на землі!“ Вона вказала — це тяжше ніж татарське реміння. Але в тім звязанню чути було силу. Відчувала її Настуня в Абдуллагу, що був сильно звязаний тою наукою на всі боки.

Перед чистою як квітка душею Настуні стояв тодішній Захід ренесансу, заражений уже безвірством і злочином — і чужий Схід, повний жорстокостей, але сильніший вірою в Бога на небі, котрий вибрав той Схід на кару для землі.

Боронилася в своїм внутрі, як борониться метелик, кинений у воду. Одинокю її внутрішню опорою був — хрест. Але його щораз більше немов заливали дві нові струї. Ще вринав він у її душу — навіть яснійший, ніж передтм. І держалася його так, як держиться мурашка на малій трісоці, котру вже несе повнім.

О, страшна є внутрішня повнім розхвилюваною душі людини! А така повнім щойно починала прибувати в невинну душу Настуні...

IV.

Хоч Настуня не любила Річчого, але з запертим відлихом слухала його лекцій, особливо про безогляді вчинки жінок в Італії. Якже він цікаво оповідав! — Про їх інтриги й заговори, або про ріжні отруї, якими прятали зі світа во-ротів.

У внутрі кричало щось у ній, що так не вільно робити. Але рівночасно заглушувала той крик нова свідомість, що так роблять... І моральний крик її душі був щораз тихіший і тихіший. Просто освоювалася з тим, хоч терпіла від того.

Одного дня прийшло їй на думку, що її учитель має якийсь означений добре обдуманний плян, коли оповідає їм про те все. Властиво від першої години, яку перебула разом, з ним у школі, відчувала, що се якийсь таємничий чоловік, котрий чогось не договорює. Кілька разів здавалося їй, що ловить кінець нитки його дуже таємничого клубка. Вже палчик прикладала до чола на знак, що відгадала. Але що хвилі спускала ручку... Не могла відгадати. (Далі буде).

Вибори в 1928 р. в дотепях.

VII. Головний секретар найправіщої української партії під сю пору, автор всіх її брошур і укладчик нового браншвайгського прапора для української нації, п. Вол. Целевич сказав на вічу в Перемішлянах:

— „ВП. Пані і Панове! Ні! Товаришки і Товаришні! Головна річ в політиці те, щоб партія, котрій віддає свої голоси, не мала противоріччя ні в собі, ні в своїй програмі. Нпр. що Ви сказали на таку партію, котра називалаб себе „лівою“. А не хотілаб між білийм наряд ділати лісів і ставів, дебрів і нетрів без викупу? Або вставім на виворіті! Ідо Ви сказали на таку поважну, праву, національну партію, котра хотілаби правити **всюо нацією**, то значить і посідаючими класами і пролетаріатом, але малаби в своїй програмі ключ: Ділим землю без викупу, або інакше грабуєм награблене. Правда, що се бувби сміх? А видіте! Дятого раджу Вам, добре уважайте, щоб не було противоріччя!“

На те піднеслася з народа якась рука і далася чути слова:

— „А проше, дайте голос!“
На естраду виліз мужик, літ около 40 і повагом, з надумою сказав:

— „Пане сендзьо! Гарносте сказали тото приказанне. Але чому в програмі Вашої партії стоїть як бик, що обіцяете всю землю без викупу, хоч то ніби права партія всеї нації? А розсудіть но Ви се справедливо!“

Розколосане море мужицьких голов застигло в ожиданню. Мертва тиша залягла віче. ВП. п. судья отворив уста і пять мінут стояв так перед народом, але розсудити того справедливо не міг. Тоді поспінались тверді міжичські удари а всі на голову й на руки головного ідеолога найбільшої нашої партії в Галичині.

Зле діло зроблено. Се факт. Але нема зла, котре на добре не вийшло: добро в тім лиху буде те, що відтепер бодай нікому не буде дивно, коли порядно зранений в голову (гл. „Діло“ ч. 11.301) ідеолог надавати-ме правій партії щораз то лівійш курс.

VIII. В два дни потому, в тій самій годині вголосив ту саміську промову на іншійм вічу п. Зеньо Пеленський, кандидат в сенатори, відомий з того, що всі наші кооператори що до одного уважають його політиком, а всі наші політики що до одного уважають його кооператором. Злобні луде оповідають по Львові, що п. З. П. відписав ту промову від п. Целевича. Ми в те не віримо й уважаємо ідентичність промов наслідком солідного опанування кооперативної ідеології партії. Але навіть, якби відписав від п. Целевича, то що в тім злого. Подумайте лиш добрі луде: Від когоч мав відписати?

Досить — що на вічу таксамо виступив мужик, таксамо мав около 40 літ і завдав те саме питання.

Будучий сенатор української нації таксамо не міг відповісти. І таксамо піднялася метушня. Але нашого будучого сенатора слушно уважають кооператори політиком... Він крикнув що мав сили у всім своїм груднім мішку: Люде добрі! То не я укладав ту програму! Я невинний чоловік! Я буду сенатором! А сенатора бити не вольно, тільки простого посла!“

Добродушні Українці далися переконати тим більше, що від п. З. Пеленського ще ніхто не чув огидної лайки там, де можуть його набити. Бо се політик, як слушно думают кооператори. А що й наш загал рівно політично вироблений, отже признав рацію п. Пеленському. З тих всіх причин його вибір на сенатора дійсно запевнений.

— „Славно!“ кричать українські виборці.

Діється се р. Б. 1928. в місяці марті або березні, званім так від березової каші на тій землі, де колись уродилися, виростили і правили Ярослав Осмомисл і Данило (розумом перший по Соломонові, як свідчить стара літопись нашої землі). Обидва радуються у невідомих середніх шкіль галицької землі. Вихвала вона тисячі молодой інтелігенції в тім чимало української. Атмосфера взаїчної пошани лишила найкращим спобомом вихованків цього заведення. — За почином Дирекції гімназій заснувався в Станіславові ювілейний комітет, котрий почав уже підготовку ювілейного обходу. Він звертається з горячим покликом до всіх бувших учнів тої гімназії взяти участь в ювілейному обході, котрий відбудеться з початком шк. року 1928—29. В тій цілі просить комітет усіх бувших учнів подати дирекції гімн. свої адреси і прислати своїмни й матеріали до пропаянтія книги.

ОГЛЯД ЧАСОПИСІВ.

„УКРАЇНСЬКА НИВА“, орган варшавських петлюрівців, в ч. 22. переповнена наймаснішим болотом чужого і власного виробу. Пр. є такі „статті“: Виборче болото (з „Гром. Голосу“). Вже УНДО купує голоси. Дешо про спекулантив з 18-ки. „Чесна“ 18-ка. Що коштує мандат на листу ч. 18? і т. д. Але верх усього се великий пашквіль фейлетон пера самого редактора п. Певного п. заг. „Гаспадін Хруцький“. Хто хоче знати, що значить особистий напад на людину і чи можливо інакше боронитися як нападом на автора такого нападу (розуміється не нападом того самого сорта!) — той повинен спровадити собі те число через книгарню для науки, куди котиться преса в укр. мові... Ось взірці писання п. Певного: „С. Хруцький, минуле якого темне як кишеня негра в глузу ніч“... „Виберемо Семена: він хоча й дурний як бабина спідниця, але і т. д.“... „Полівяна голова“... Далі слідуотъ прямо сороміцькі натяки, яких навіть як зразка передати не випадає. пр. той, що зачинається від слів: „У нас в садку стояли генерали...“ Закид, який п. Хруцький робить у „Громаді“ органвою „Укр. Ниви“, а саме, що вона поширює „орієнтацію на Польщу в плянах відбудови укр. держави над Дніпром“ — печатає п. Певний товстим друком, щоби влада в Варшаві не потребувала довго шукати, в його органі за тим, що й цікаве. Далі питає п. Певний, хто є укр. кермуючі чинники? І так відповідає: „Чи не Гриць, Черкавський, Хруцький та жид Грінбавм або смердюча глста(г) та Дмитруньо Левицький, який зрадив Петлюру, не встигши заносити його черевиків?“ Вкінці „боронить“ п. Певний і православну церкву перед 18-кою, котра на його думку хоче „віддати право на захист православної віри жидови“... — Так нападає чоловік нікому невідомий з ніяких заслуг, з ніякої праці на б. голову укр. парламентарної репрезентації. Сей пашквіль рівняється хіба з небувалим пашквільм Галичанина Д-ра Остапа Грицаля, який помістила була львівська „Рада“ і який знайшов тепер оцінку в новім „Поступі“ (гл. чч. 1—2).

„ПРАЦЯ“, укр. кат. часоп. в Бразилії пише в ч. 6: **Брак священників в Бразилії**. Дуже часто дається чути в католицьких часописах, що законні згромадження не можуть заступити світських священників, походження бразилійського. В останніх часах в протягу 25 літ висвятилось в Бразилії ледво 600 священників. Знаючи до сего велике число населення (бо доходить до 36 мільонів) і знаючи розсіяність при так лихій комунікації, ще і в несприятлих кліматичних обставинах, бразилійці під оглядом духовним дуже опущені. Ми мусимо і так дивуватись, що мимо так малої опіки духовної, бразиліане досить добре тримаються. Мусимо признати, що якби вони мали таку опіку як наші Українці, то булиби взором християнського життя. Бразиліяне, яко наряд дуже добрий і шляхотний, хоч покликаны у них до священничого стану мало, бо ніхто не вироблює його. **Джума в Параїбі**. Зі Сан Павля доносять, що в Параїбі появилася джума. Заслабо 12 осіб, — з них померло вже 6 осіб. Догадують, що джуму мали привезти з Аргентини. Це лиш цікаве, яким способом дісталася-б вона відтам і то враз з мішками ватна, про які спомінають часописи.

ДОПИСИ.

СТАНІСЛАВІВ. (200-літній ювілей вилей гімназії). Сього року обходить І-ша лерж. гімназія в Станіславові 200-літній ювілей свого істнування. Основана в 1785 р. як єзуїтська колегія є сьогоднію одною з найстаріших середніх шкіль галицької землі. Вихвала вона тисячі молодой інтелігенції в тім чимало української. Атмосфера взаїчної пошани лишила найкращим спобомом вихованків цього заведення. — За почином Дирекції гімназій заснувався в Станіславові ювілейний комітет, котрий почав уже підготовку ювілейного обходу. Він звертається з горячим покликом до всіх бувших учнів тої гімназії взяти участь в ювілейному обході, котрий відбудеться з початком шк. року 1928—29. В тій цілі просить комітет усіх бувших учнів подати дирекції гімн. свої адреси і прислати своїмни й матеріали до пропаянтія книги.

ПЕРЕМІШЛЬ. В 16 ч. „Новой Зорі“ був допис за проф. Зубрицького, котрого оцінено несправедливо, поставивши його на одну дошку з пп. Гамчикевичем і Гонтарським. Коли п. Гамчикевич се упертій ворог Церкви, хоч прикладається приятелем, а п. Гонтарський сам не знає, хто він і чого собі бажав би, то проф. Зубрицький, хоч також ліберал, але такту не затратив.

Хоч він і кандидував на листу ч. 22, то він не радикал, але зробив се диягого, що на чолу листи УНДО висунувся п. Загайкевич, що до якого було очевидно, що зрапив собі не тільки правих але і лівих, до яких він по стлі належить. Що проф. Зубрицький лучше оцінив ситуацію в окрузі, ніж всі ті, котрі ще йшли з п. Загайкевичем, доказав вислід виборів. До руйнішних зарахувати п. Зубрицького таксамо неможливо як п. Загайкевича до приятелів нашої Церкви... (Дальшу часть допису пропускаємо як надто остру в осуді тих, що йшли за п. Загайкевичем. — Ред.)

БОРЩЕВ. (Радикали при роботі). Ще в місяці листопаді були в „Н. Зорі“ і „Правді“ дописи про шкідну підпольну діяльність деяких урядовців П. С. К. у Борщеві. Дописи ті — впрочім цілком правдиві — викликали тоді обурення деяких навіть поважних людей в повіті, бо — мовляв — робиться кривду людам, котрі працюють на кооперативній ниві і проти Церкви не виступають. — Та з хвилею розп'ясування виборів вилізло шило з мішка. Виявилось, що „тих працівників кооперативі“ вже віддавна приготовляли кирню, маскуючись „безпартійністю“. Отож один з них, урядовець П. С. К. у Борщеві агроном Білинський проголосує свою кандидатуру на листі соц. радикалів „Правди“, бере урьоп, іздить по повіті й уряджує „радикальні віча“, на котрих плоговають „Ундівців“ а найбільше розуміється „пралата“ і „попів“.

7. м. м. урядив „наш кооператор“ віче в Мельніці на спілку з членями „УНС“-а. Голову місцевої читальні „Просвіти“ о. декана Капустинського просив о салю на віче. О. декан заявив, що сам тої справи не може рішати і скликав засідання „Виділу“ читальні. Виділ салі відмовив, — і віче чи радше збівсовсько відбулося на торговці. На другий день вночі прекрасно вибито вікна в домі о. декана.

Заповіджене було радикальне віче і в Давнянці — але люди рішучо відказалися, хоч рад. аранжери приїхали. Не могли найти ні хати, ні людей і відіхали з нічми, хоч хотіли „опікуватися бідним народом“. А наряд ні! Опісая урядили віче у Волківцях над Дністром. Приїхав сам п. Білинський. — Свідомі українці-католики перед киринею боронилися, як знали та могли. П. Білинський зажадав інтервенції поліції — і під охороною багнетів відбув віче —

а 5 найсвідоміших селян заарештовано і вони сидять невинно дотепер. — Ось які приятелі селян ті, що кажуть їх арештувати.

Не знаю, що скажуть на „тиху“ і „кооперативну“ роботу пана Б. ті чільні й поважні люди, що обурювалися на правдиві дописи в „Н. З.“ і „Правді“ та боронили урядовців П. С. К. Опам'ятовують чи й надалі будуть крізь пальці дивитися на се, яких людей приймають на службу до повітових установ, бо — мовляв — „хай собі будуть, яких хочуть поглядів“, аби, мовляв, заявив, що „поступову Україну буде“. Обсерватор.

ВІННІПЕГ, МАНІТОБА, КАНАДА. (Популярно-наукові лекції). В інституті „Просвіта“ у Вінніпегу відбувається ряд лекцій п. В. Босого. Програма їх ота: Про світогляд, про ідею, волю і характер та темперамент. 2. Про існування Бога. 3. Погляд на релігію і церкву. (Сей виклад подає історичний розвиток всіх релігій і класифікує їх ступені моральних засад.) 4. Всесвітній хаос (сей виклад розбирає розвій сучасних політично-соціальних світоглядів і виказує їх наслідки). 5. Червона небезпека (причини і генеза большевизму в Росії і на Україні та восприймчивість мас на гасла комунізму). 6. Чому ми не маємо в Європі своєї самостійної держави? (в тій лекції розбирається причина нашого державного упадку). 7. Українські партії і організації в цілм світі (в тій лекції робиться перегляд всіх укр. теперішніх партій і організацій на цілм світі після їх ідеї, програм і сили. 8. В. Липинський і його державні думки (присутний виклад теорії Липинського). 9. Українці в Канаді (в тій лекції розбирається причина розвитку укр. еміграції в Канаді і подається організаційні плани). 10. Обговорення всіх попередніх лекцій і дискусія над ними.

„Чоловік стріляє, а Бог кулі носить“. Під таким заголовком „Дзеник Людови“ приніс вістку, що УНДО-ви уважено в Тернополі оден мандат. — Те саме зроблено українським соціальним радикалам у Станиславові. — На Волині сильно надули п. Певного, котрий дістав лише 1000 голосів і провалився з кресесом.

Науковий фейлетон „Нової Зорі“ з 11. III. '928. 9 С. ТОМАШВСЬКИЙ.

Перший уніятський митрополит України-Руси.

Оба англійські жерела однодушно і позитивно зовуть Петра архієпископом, а не єпископом або архимандритом. Видко, не було в сїм напрямі сумнівів. В католицькій церкві архієпископський титул (коли він не in partibus) тотожний з урядом митрополита, тому Собор мусів видіти в Петрі не кого иншого, тільки самого голову руської Церкви. Правда, на Сході здавна панував, навіть і досі удержався, нахил до архієпископських (як і патріарших) титулів, так що там архієпископ означає часто звичайного лямбе, буває й цілком малого єпископа; та одно правило притім збережене: архієпископ авсїєдні безпосередно залежить від патріарха, автокефальний. На Русі до 1156-го року був тільки один-одинокий архієпископ — київський митрополит воеї Русі голова руської Церкви. З названого вище року появляється другий архієпископ, залежний від київського, отже не-автокефальний, т. ск. титулярний, у В. Новгороді. Причина повстання сього архієпископа відомка (новгородський владика в 1156 був суперником Климасмолятича до митрополіт і частинно виконував уряд митрополіта) і до самого поч. XIV-го в. иншого архієпископа на Русі, окрім дійсного — київського і титулярного — новгородського, не було. Новгородського архієпископа з 1245 знаємо добре і по імені, одже наш Петро ним не був. І, як угорі показало, в Новгороді прогнати його Татаре не могли. Се веде нас до такого одинокого висновку: якщо Петро походив з Русі, коли був ар-

Дентист Б. ЛЬОКЕР
у СТАНИСЛАВОВІ,
вул. Собеського 14, партер.

Спеціальність: Корони білі і штучні зуби американською системою. Ціни приступні. Услівя догідні.
43 15—2

Політ. процес 17-ки.

32-го дня розправи скінчив прокуратор Ляневський свою майже триднешню промову. По нїм промовляв д-р Новак-Пшигодзкий, як заступник вдови і дітей по пок. Собинським. Сей процес має вправді значіння виїмкове, але неполітичне. Се проблем виключно моральний. Коли вирішується такі проблеми незгідно з християнською етикою, тоді держава котиться в пропасть бандитизму... А у Львові скоро можна побачити Москву. Уже в тїм, що Атаманьчук і Вербицький не признають до злочину, криється осуд того злочину: вони тим стратили право покликатися на політичні мотиви свого діла. Далше — зараз по убистві українська публична опінія не стала в обороні убийників, як се було нпр. по убиттю намісника Потоцького. Дятого, коли засудите обвинених, не попадете в конфлікт з українською суспільністю. Не виступаю проти боротьби Українців за їх ідеали, бо добре розумію їх і їх боротьбу. Але се одна річ, а друга — бандитизм, до якого послідовно веде УВО, виразник чужих сил, а не української суспільности. Як заступник вдови і її нещасних дітей домагаюся тільки 1 зол. відшкодування за убиття мужа і батька.

Опісля промовляв адв. Старосольський: Прокуратор обіцяв, що буде оперувати фактами й логікою, але оперував почуттями і патріотизмом. Казав, що обжалувані не доказали, що його твердження фальшиві. То обжалувані мають доказувати своєю невинністю? То їм не має бути доказана їх вина?.. Оборонець характеризує кретинуватих свідків, яких покликав прокуратор і каже: Сказав

християнським і не міг бути новгородцем, то мусів бути архієпископом київським, с.е. митрополитом руської Церкви. Римська курія засїєдла оставала в деяких взаєминах з Русю і певно настільки знала тамошні відносини, щоб не власти жертвою непорозуміння щодо найвишого церковного уряду той країни.

Теологічний іспит, якому в часі Собору піддався митрополит Петро, мусів очевидно обіймати не самі тільки євангельські питання, а й канонічні і догматичні справи, й у всіх цих напрямках вислід іспиту мусів бути дуже корисний, коли задоволеній нава спеціально запрошив митрополита до участі у спільному торжественному богослуженню. Сього факту годі пояснити инакше, як тільки тим, що Петро мусів заявити готовність приступити до церковної єдності з Римом і що вже як католик брав участь у богослуженню і нарадах. Очевидно, се приступлене до унії мусило бути тільки покищо особисте, бо трудно подумати, щоб митрополит мав уже з дому всі формальні доверености в сїм напрямі. До того, і ліонський Собор 1245 не мав у своїй програмі справи церковної унії. В кожнім разі не може бути сумніву, що між Інокентієм IV і митрополитом Петром мусів бути при сїй нагоді обмін думок про поворот цілої руської Церкви до єдності з римською і що Петро завьяв готовність працювати для здійснення сєї ідеї.

В Парисовій хроніці маємо окрім сього згадку, що Петро прибув в Італію просити поради, помочи й потиши не лише у голови католицької Церкви, а й у світських володарів західної Європи. Отає певно не припадково подробиця веде нас знов до висновку, що Петрова місія, окрім церковно-релігійної цілі, мусила мати й політичний характер, і що за митрополитом стояла якась світська влада на Русі. Котра саме? На се пи-

оден визначний французський правник, що любить суд присяжних, але якби був невинним, то воляби стояти таки перед судом звичайних суддів.

Розправа триває. Д-р Старосольський говорить дальше.

3 РЕЛ.-ЦЕРК. ЖИТТЯ.

Ще один 700-літний ювілей (КАП). Італія, передовсім Падуа, готується вже до 700-літнього ювілею смерті св. Антона (1931). В тїй цілі основується спеціальний часопис присвячений Святому. Виходитиме в Падуї під редакцією францішканських учених і артистів.

Будова катол. університету. (КАП). ОО. Єзуїти в Америці мають за згодою свого генерала в Римі почати будову університету в Лос Анджелос (Каліфорнія). Кошти будови, в якій має бути місце для 10 тисяч студентів, виносять 5 мільонів доларів.

Катол. Угорщина й Мексик (КАП). В Будапешті відбулося під протекторатом кард. примаса Шереді-ого протестаційне віче проти переслідувань католиків в Мексику. Промовляли: кард. Шереді, посол Крігер, б. міністер освіти Галлер, о. Банга і гр. Апоуї. Ухвалено вислати через уряд просьбу до Ліги Народів, щоб вона заложила протест проти кровавого божевілля модерних наслідників Калігути та Дюкляціана.

Неабияка візита (КАП). Від кількох днів перебуває в Польщі оден з керманічів мексиканського „крому“ п. Реттінгер, особистий приятель Каллеса. („Кром“, се найбільша протика-толицька організація в Мексику).

Робітничий христ. університет у Вильні (КАП). За починком стоваришення акад. молоді „Відродження“ конвент сеніорів сєї організації приступає до створення Християнського Робітничого Університету в Вильні. Програм викладів обіймає крім гуманістичних, природничих і соціологічних наук також курси фахово-спеціалізуючого характеру.

тання англійські хроніки не дають відповіді (крім тої одної вказівки, що Петро був вигнаний з цілої Русі), тому й розв'язки сєї загадки мусимо пошукати на иншій полі.

На сьому вичерпуються всі ті висновки про особу і роль руського гостя в Ліоні, які можливо-добути з розбору відносних записок в англійських хроніках. Висновків сих, як бачимо, небагато, одначе й вони далеко виходять поза межі того, що нинішня історіографія вміла сказати про того загадкового архієпископа з Русі. Зібравши їх в'одно, дістаємо ось-що: митрополит руський Петро, вигнаний Татарами зі своєї столиці, мусів покинути Русь і, в порозумінню з близьким йому князем, що очевидно не міг оборонити архієпископа, поїзав під кінець 1244-го р. до Італії шукати там поради й підмоги у св. Престола й у католицьких володарів; не заставши вже напів в Італії та зустрічися мабуть з цистерським довром подався на початку 1245-го року до Ліону до Інокентію IV. докладні інформації про Монголів, приступив до церковної єдності з Римом та взяв участь у загальнім Соборі, де висловив загальний інтерес до своєї особи і своєї відомостей.

До инших висновків науково-критичною метою дійти неможливо, якщо мають рішати згадані нам західно-європейські жерела. Сей вислід стверджує такий многоважний факт в історії старої Русі — многоважний без огляду на брак безпосередних наслідків, — що треба дивуватися, як усі новіші історики, українські і російські, не добачували його. Тільки чужинець Ле-Кієн (два століття тому!), ведений інстинктом чи припадко-ком, був на шляху до правди... (Д. 6).

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД.

(Під знаком виборів: Українці і Поляки. — Українці в міжнародній політиці. — Литва і південний Тироль. — Міжнародне значіння не в певничий простору і міліонах людности).

Львів, 7. березня 1928.

Політичне життя Українців у Польщі минулого тижня всеціло стояло під знаком виборів до центральних законодавчих установ: союму і сенату. З сього приводу партійні пристрасті й посольські амбіції серед української інтелігенції дійшли до такого стану кипіння, самопожирання й демагогії, що адумчивий посторонній глядач — маючи в пам'яті нашу тактику в 1922-ім р. — мусить збути останків віри в нашу політичну зрілість і здібність управляти самими собою. Очевидно, і відповідна тому надгорода нас не мине. Дехто між Українцями потішає себе тим, що мовляв наше виборче божевілля то тільки відбійка і частина політичної боротьби, яка потрясає цілою Польщею... Сумна потіша. Наперед вона містить у собі підтвердження старого явнища, що і в нашій політичній думці й діяльності наслідуюмо тільки Поляків: та важніше те, що порівняння з Поляками не цілком вірне. В виборчій боротьбі між Поляками, яка вона й не безоглядна, не можна заперечити живлової гри першорядних державно-політичних і національних принципів, що можуть рішити, і мабуть рішати, про дальший хід долі їх держави й народу; натомість у всьому тому, що з приводу виборів говориться, пишеться й робиться між Українцями, навіть мікроскопом не доглянеш ні політичної думки, ні національної користи, ні навіть власновільности... Зрештою, про оцінку української виборчої акції поговоримо за тиждень, сим разом обмежимося до статистичного образу українських здобутків.

На всім просторі українських земель УНДО вибрало 25 послів, соц. радикали групи Л. Бачинського 9 (дев'ять) послів. На їх лісті виийшли ще два безпартійні. Разом є отже 36 послів. Опріч них виийшло укр. голосами 7 (сім) явних послів інтернаціоналу й оден закаптурений під климек „націоналізму“ (д-р Західний). Певного обчислення голосів до хвилі замкнення числа ще не оповіщено.

Чи нова українська репрезентація в польським соїмі принесе яку зміну в політичній становищі української справи? Сумніваємося. В багатій на всякі державно-і національно-політичні проблеми повоненій Європі 40-мільонова українська маса, по сїм і тїм боці Збруча, Черемоша і Карпат, сьогодні не цікавить нікого в міжнародній політичній сфері. Чому? Бо всі переконалися, що доля поодиноких частин сєї маси залежить не так від того, що діється на їхніх власних землях, а більше від того, що стається в Москві, Варшаві, Празі й Букарешті. Ось скільки уваги присвячує політичний світ такій Литві з 2-ма мільонами людей, її некровавій війні з Польщею за Вильно (де розмірно стільки Литовців, як напр. Поляків у... Жабю), або хочби такому маленькому клаптикови землі як південний Тироль з 200-тисячами Німців, відданих Італійцям на загніб! З першою від років морочать собі голови всі головаці Союзу Народів, й ось у сїм тижні виснажуватимуть свої мізки над тим, як не допустити до того, щоб із словного і паперового поединку між марш. Пілсудским і проф. Вальдемаром не виріс європейський пожар, в яким не все руйнується той, що має багато і не все заробляє той, що має мало, або й цілком не має нічого. А про Тироль з його чудовими гірськими краєвидами тойже сам Союз Народів мовчить і буде мовчати. Зате Мусоліні завивч учора голосно на весь світ, що вже встанне послугується словами в обороні італійського

„права“ у прискіненім темпі виривати Тирольцям язик і душу; що другим разом, на кожній протест ізза границі, він відповість арматами... Се у відповідь на жалісні промови над долею південних Тирольців, висказані недавно в австрійським парламентом.

З отих двох примірів (а їх можна помножити до сходу) видимо наглядно, що міжнародне політичне значіння країни чи народу цілком не залежне від кількості квадратних кілометрів простору чи високих мільонових цифер його людности, а від цілком инших чинників... Яких саме? Га, трудно в сїм коротеньким огляді спинитися над таким складним, хоч як коротким питанням. На сьогодні доволі одного: міжнародне політичне значіння залежить від таких чинників, якими Українці досі не орудують, бо їх не мають або не розуміють...

Котрі лісти й по кількох послів дістануть із державної лісти? З державної лісти можуть користати тільки ці партії й бльоки, що здобули мандати, що найменше в шести округах. Таких ліст є 9. А саме: ліста 1., що здобула 104 мандати, дістане з державної лісти 24 мандати. ППС, ліста ч. 2. здобула 51 мандатів і дістане з держ. л. 12 мандатів. „Визволене“, л. ч. 3. на 30 здобутих мандатів одержить з держ. лісти 6 манд. НПР. л. ч. 7. на 8 здобутих мандатів приде оден мандат. „Строніцтво Хлопске“ л. ч. 10 на 21 мандатів дістане ще 4 послів. Блок нац. меншостей, ліста ч. 18 здобув 46 мандатів і з державної лісти дістане 10 послів, з чого українцям припаде 4. Укр. соц. радикали, л. ч. 22 здобули 9 мандатів і дістануть ще 2 послів. Блок кат. народоів, л. ч. 24 здобув 30 мандатів і одержать ще 7 послів, а Блок „Паста“ і „Хадеції“, ліста ч. 25, що здобув 28 мандатів, дістане ще 6 послів.

Поділ соїму на угруповання. АБЦ так представляє склад будущего соїму: санация 130 послів, лівія 133, центр 45 послів, правія 38, меншости 83 послів, дихих 13.

Яка буде доля нового соїму? Один з провідників центра давнього соїму заявив кореспондентові одного польського часопису, що не бачить умов згідної співпраці нового соїму. Правительство могло опертис на лівих партіях, що в новому соїмі сильно скріпилися й при їх помочи правити в лівому напрямку. Та це ледви чи можливе, бо вже самі економічні умови не дадуть змоги згідної співпраці з лівими партіями. Але це говорить представник розпорощених партій. Ліві визначні партійники (ППС; Визволене) відтягаються від відповідей на такі питання.

Закони, що будуть внесені в новому соїмі. Міністерство фінансів предложит проект реформи податкової системи, міністерство судівництва проект закона про адвокатуру. Міністерство просвіти проекти законів про улад народної та середньої школи та про кваліфікації педагогічного збору. Міністерство внутрішних справ підготовляє м. ін. закони про поборювання сухії та венеричних недуг.

Декрет у справі парцеляції. Небаром має появиться декрет президента Польщі, що признаватиме правительству право первокупна землі призначеної на парцеляцію. Се бувби закон великої ваги.

Німці звільнилися від зобов'язань Бльоку Нац. Меншостей. Німці вибрані з лісти бльоку меншостей оповістили в своїй лодзькій і познанській пресі однозвучну заяву, що по довершенні виборів вони звільнені зі всіх бльокових зобов'язань і творять у соїмі окрему групу.

Кілько буде в соїмі жидів? В новому соїмі буде всего 14 жидів, а з Вісліцьким і Кіршбавмом, що виийшли з „одинокі“, 16.

Коли зійдеться новий соїм? Комітет будови нового соїмової палати рішив уможливити отворення першої сесії нового соїму вже в новій сали. Тому роботи коло викінчення палати припинять у половині березня, щоб узятися до виготовлення обстанови нової сали. Отворення нового соїму й сенату буде, як доносить „Епока“ — 27. ц. м. Будинок викінчат остаточно аж у часі літніх ферій.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ. Недала втеча Радка. З Москви повідомляють: Радек (Собельзон) утік з заточення на Уралі. В Смоленську пізнали його комуністи, арештували й під конвоем відіслали до Москви. Радек се галицький жид з Тарнова, котрий був у Галичині відомим злодієм (гл. „Напшуд“), а в большевицькій Москві ректором китайського університету.

Населення Радянщини. „Известія“ оповіщують вислід загального перепису на Радянщині з 1926 р. Радянщина має 146,986,000 душ населення. Жінок більше від мужчин на 5 мільонів. По національності є: москалів 77,760,100 душ, або 52,9 відсотків, українців 31,194,800, або 21,2 відсотків, білорусинів 4,738,900, або 3,2 відсотки. Дальше місце займають козаки 3,959,900 (2,7%), узбеки 3,904,500 (2,6%), татаре 3,015,200 (2%), жидів 2,600,000 (1,8%). Ще дальші місця займають грузини, туркмени, німці і т. д. Поляки займають 15-місце. Іх є 782,300 душ. В УРСР є поляків 476,400 (1,6 відс.), в РРСР 177,800 (0,2%) а БРСР 97,800 (2%).

Як большевики примилуються. З нагоди сподіваного приїзду до Москви афганістанського монарха Аман-Уллага московські „Известія“ присвятили передовицю роковинам самостійности Афганістану. На їх думку в Афганістані поставив визвольний рух, а на чолі того руху стоїть — монарх Аман-Уллаг. Найбільший ворог Афганістану після них Англія, а найбільшій його приятелі очевидно большевики. Тому в роковини самостійности складають вони бажання афганістанському народови та його... монархови.

Московська впертість. В Ризі одержано з Харкова такі вісті: На 13,700 радянських урядників у Харкові тільки 9 проц. вміє по українськи, 41 проц. учиться шойно, 50 проц. рішучо відмовилися від науки української мови.

ЕСПАНІЯ. Замах на б. цисареву Зиту. В м. Більбао комуніст Рементаріо хотів вистрелити з револьвера до переїздяючої автои б. цисареві Зити. Коли револьвер не вистрелив, став кидати камінням, але також без успіху. Напасника арештовано.

ІРАК (Мезопотамія). Повстання Вагабітів. Арабське племя Вагабітів з Неждеду виступило проти Іраку, міста Ковейт і Трансйорданії, котрі є під протекторатом Англії. Вагабітів у силі 20 тисяч мужа веде їхній володар Ібн Савд. Англіїї приготували воздушну флоту, а в Перським заліві стоїть на поготівлю оден їх кружляк.

КИТАЙ. Різні католиків. „Нью-Йорк Таймс“ подає, що в м. Сватау вирізали большевики 3 тисячі католиків.

КУПОНИ НА СУКНИ БЛЮЗКИ СТОЛОВІ ГАРНІТУРИ ХУСТИНКИ до НОСА ПЛЕДИ поручає фірма АНТІН УВЕРА Львів, вул. Галицька ч. 10. Філії в Тернополі, Дрогобичі і Стрию. ЦІНИ ЗНИЖЕНІ! 86 12-15

ВОЛОДИМИР ВИННИЧЕНКО.

Нарис літературної характеристики.

В. Винниченко, се безперечно один з найталановитіших і найвидатніших українських письменників. Його літературна діяльність представляє цікавий і важний момент в розвитку українського письменства та історії думки і світогляду на Вел. Україні по Шевченкові не мав такої широкої популярності та впливів, особливо серед наддніпрянської української молоді, як Винниченко. Більша частина т. зв. національно-свідомої молоді на Вел. Україні зачитувалася й захоплювалася творами Винниченка й бачила в нім не лише улюбленого письменника, але й провідника-вчителя. В Галичині популярність і вплив Винниченка все були значно менші, ніж на Вел. Україні. Останніми роками значіння та вплив Винниченка, як письменника, дуже зменшилися також і на Вел. Україні.

Уроженець Степової України, син селянина на Херсонщині, Винниченко вчився в Київському Університеті, але освіту свою і світогляд завдячує не стільки Університетові, як самому собі, своєму оточенню, товаришам і т. д. Виховався Винниченко цілковито під впливом російської культури. На його творчість і світогляд вплинули, головним чином, російські письменники, особливо Достоевський (Українець з походження) та деякі сучасні В. Винниченкові — М. Горький, Л. Андреев та ін. Через посередництво російської культури (і в російській інтерпретації) познайомився Винниченко з Нітшем, Штірнером*, Марксом, з яким теж має зв'язок його світогляд і творчість. З західних романістів і драматургів найбільше вплинули на нього, здається, скандинавські (особливо Гамсун) і мабуть деякі німецькі (Зудерман, починаючи з Шпільгагена?); е також сліди впливів (можливо посередних) Кляйста або Мікшевича. Але найтісніш Винниченко зв'язаний з російським письменством.

Подібно до видатніших російських романістів, які поєднали гармонійно у своїх творах яскраве й мистецьке змалювання життя, побуту — з глибоким психологічним аналізом і рівночасно порушили в них основні філософські (особливо етичні) проблеми, Винниченко так само старався злучити у своїх писаннях побутовий, психологічний і філософський елементи.

Винниченко розпочав літературну діяльність вже в сім, ХХ столітті, в 1902 р. оповіданням „Краса і сила“ (у „Київській Старині“). Воно зразу звернуло на нього увагу громадистів. Слідом за тим з'явилися: повість „Голота“, оповідання „Заручини“ та ін., відзначені видатним, свіжим, молодим талантом; оповідання „Заручини“, писане у своєріднім, „теплім“ дусі (який пізніше рідко зустрічаємо у Винниченка), придбало йому загальні симпатії; у 1906 р. появилася вже перший збірник творів Винниченка (п. н. „Краса і сила“), й Винниченко зайняв чільне місце в наддніпрянській українській літературі, в якій не було тоді (та й до нині нема) жадного романіста або повістяря, рівного йому талантом.

Літературна продукція Винниченка була досить інтенсивна. Йому навіть закидали не раз його критики (не завжди слушно), що він занадто спішиться з друкуванням творів, випускаючи їх без „належного“ викинення. За 25 років літературної діяльності Винниченко написав кілька романів („Чесність з собою“, „Рівновага“, „По-свій“, „Божки“, „Хо-

* Макс Штірнер (псевдонім Каспара Шмідта), Німець, * 1806 † 1856, властивий основоположник анархізму найгіршого сорту. Вчив особливо ненависті до всякого Авторітету. Помер у крайній нужді. — Ред.

чу“), більш десятків драм („Брехня“, „Натусь“, „Білий ведмідь і чорна пантера“, „Між двох сил“ та ін.), низку повістей і багато менших оповідань. Твори Винниченка видані в 12 том. у Відні в 1919—20 рр. Після того написав він уже небагато. Його найновіші писання (драми „Закон“, „Гріх“, оповід. „На той бік“ та ін.) дуже слабкі і штучні в порівнянні до його давніших творів.

Хоч сам селянин з походження, Винниченко дуже рідко бере сюжети з життя селян, та й то звичайно — з життя селян-робітників; (але треба сказати, що сі нечисленні твори Винниченка з сільсько-робітничого життя належать у більшості до ліпших його творів). Найчастіше ж Винниченко змальовує життя та психологію революційної інтелігенції (якої типовим представником він сам був і є), її діяльність, її хитання, сумніви, розчарування, її побут і внутрішній розклад на еміграції (в передреволюційні часи); звертається нерідко й до змалювання буржуазної інтелігенції, „філістрів“, іноді порівнюючи їх з „ідейною“ (?) революційною інтелігенцією.

Винниченко майже в рівній мірі володіє епічним і драматичним талантом. Він має, як мало хто з українських письменників, хист захоплювати читача сюжетом, оповіданням, розвитком дії, яскравими образами, тонким і іноді досить глибоким психологічним аналізом. Винниченкові закидали деякі критики (особливо Стешенко) брак динамічності та „епічність“ його драм. Але ці закиди несправедливі. У Винниченка є дійсно епічні драми („Дисгармонія“, „Шаблі життя“), призначені ним до читання, а не для вистави. Тіж драми, які він писав не тільки для читання, але й для вистави, нпр. „Брехня“ й особливо „Білий ведмідь та чорна пантера“, відзначаються драматизмом, сценічністю і — як писав поважний театральний критик Арабажин після вистави їх у театрі — навіть „надміром драматичності“, „кінематографізмом“. Драматизм вносить Винниченко і в деякі свої оповідання, повісті й романи, надаючи їм яскравість, динамічність і особливий інтерес.

Що до психологічних типів, створених Винниченком, зауважується надто вже часте повторювання деяких улюблених його типів. Нпр. уже в першій його оповід. „Краса і сила“ зустрічаємо двох героїв — сильну, непохитну, здорову людину і — як протилежність — слабого, непевного в собі й у всім неврастеніка, яких потім бачимо в різних варіаціях в дуже багатьох творах Винниченка. Але, крім цих двох, знаходимо звичайно й низку інших яскравих змальованих мужеських типів у його творах. Гірше — з типами жіночими, які дуже рідко вдаються Винниченкові. Найчастіш його героїні — невразні й бліді істоти. Навіть часом у тих творах, де Винниченко робить жінку головним героєм („Гріх“), йому зовсім не вдається змалювати її психології. Найліпше вдалося Винниченкові з його героїнь — Зіна (в оповіданні тожж імені) й Мері (в романі „Рівновага“).

Літературна вартість різних творів Винниченка дуже неоднакова. Є серед них твори вельми гарні, правдиво-мистецькі („Заручини“, „Зіна“, Федько Халамидник“, „Талісман“, „Між двох сил“ та ін.). Та багато є між його творами й „літературного намулу“, який не має естетичної цінності, але своїм деморалізуючим змістом уже приніс велику шкоду тому поколінню на Вел. Україні, котре виховувалося під впливом Винниченка і з котрого вийшло багато всяких безідейних осібників, які не мають жадних

святощів, жадних традицій, жадних авторитетів, хитаються на всі боки і вже чимало спричинилися до руйни молодого української державності в 1918 р. та в пізніші роки.

Вже в деяких найраніших творах Винниченка (нпр. у „Голоті“) зустрічаємо атеїстичні й аморальні риси й тенденції та проповідь беззастережного egoїзму (тільки ще не дуже яскраво підчеркнуті). В пізніших його творах ці тенденції робляться виразніші, стають навіть основними темами („Момент“, „Купля“, „Дисгармонія“, „Шаблі життя“, „Мemento“, „Чесність“ з собою та ін.). Разом з тьм у цих творах зауважується хоролюбиве зацікавлення письменника половинними проблемами, які він розв'язує в дусі дешевого ніби-нішеанства („сильний“ людині — все вільно!). В тих творах Винниченка, без сумніву, взорується на найгірших зразках російської літератури поч. ХХ стол. (в роді „Саніна“ Арцибашева), наслідуючи російських письменників, значно слабших від нього талантом, але дуже популярних у той час в Росії, завдяки „лікантистич“ їх образів і сюжетів та „оригінальному“ перекручуванню основних підстав християнської моралі. Характеристично, що з естетичного погляду ці твори Винниченка належать до гірших. Особливо помітно се на його неморальних драмах „Дисгармонія“, „Шаблі життя“, „Мemento“, в яких особливо старанно розвиває теорію „чесности з собою“. Се по суті не справжні драми, а епічні чи віршні резонерські писання в драматичній формі, які з мистецького боку дуже слабкі і в яких інтерес читача підтримується не художньою творчістю, а несподіваними, оригінальними й часто „лікантистич“ „афоризмами“, проповідю бупімото „нової моралі“ — чесности тільки з собою, й т. д.

Своїми „лікантистич“ й аморалістичними творами Винниченко дуже пошкодив і своїй популярності. Через ці твори, в Росії а по часті й на Україні, усталенся погляд на Винниченка, як на наслідувача другорядних російських письменників, і тисамим як на другорядного чи навіть треторядного письменника, що „плететься у хвості російської літератури“ (хоч в дійсності він перевищує талантом майже всіх російських письменників поч. ХХ в.). Разом з тим він вичеркнув себе сими творами з числа класиків української літератури, загальнопризнаних, загально читаних і загально шанованих. Бо доброї половини, а може й більшості його творів — через їх „лікантистич“, нездорову сексуальність та ін. аморалістичні риси й тенденції — не можна ані молоді поручити, ані читати в родиннім кругу, ані рекомендувати чужинцеві для ознайомлення з ними, як із взірцями українського письменства.

Орест Кам'янецький.

НАЙНОВІШИЙ ТВІР В. ВИННИЧЕНКА.

В біжучім 1928 р. появилася у Харкові новий більший твір В. Винниченка п. з. Соняшна машина. Є се нова порція (покищо у 2 томах) відомого вже негативізму Винниченка. Отже маємо тут: буржуїв і пролетарів, класову нетерпимість і соціалістичні утопії, пропаганду революції, атеїзм, моральну розперезаність, культурну вульгарність і т. д. — все у сконденсованій масі. Як Винниченко руйнує подружжя, се всім відомо. За те нове в сім творі своєю величиною — богохульство. Очевидно: се тепер особливо підходить під смак Москви. „Соняшну машину“ видало Державне Видавництво України.

ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ В. ВИННИЧЕНКА.

Найновіше повне видання творів В. Винниченка виходить саме у Харкові накладом харківського видавництва „Книгоспілка“. Досі вийшло ХХІ томів.

ФІРМА РОМАН ЗУБИК

Львів, вул. Галицька ч. 16. поручач

новости для Пань, сукна на мужеській одіяня. Англіський крапи на реверенди і папістики для П. Т. Отвів. 9—20

Н О В И Н К И

Новий закон про шпигунство. Появився розпоряд президент Польщі про кару за шпигунство: в часі війни грозить досмертна тюрма, в вишкочивих випадках кара смерті. Заплату, що її звяз шпигун, конфіскується в користь державного скарбу, а коли годі її стягнути, то слід у присуді признати пропашкою її рівновартість. Чужинця, засудженого за шпигунство може влада видалити за межі держави.

Нові польські монети. Уже в перших днях квітня появляться срібні п'ятизолотівки. Вибить їх на 28 мільонів зл. Потому появляться замість дотеперішних срібних, ніклевих однозолотівки з відмінним вивернуком. Їх буде в обігу 40 мільонів.

Судно, що не тоне. З Гаги доносять, що 75-літній моряк збудував судно, яке не може потонути й у товаристві трьох людей відплив із Роттердаму до НьюЙорку, щоб його випробувати.

Втеча радянського офіцера до Польщі. Недавно покинув службу старшина радянських граничних військ О. Г. П. У., Олександр Тимофєвич Демидов, москаль, що сповняв функції самоційного заст. ком. компанії на терені стоїтського повіту (Волинь-Полісся). Він заявив, що перейшов тому, бо не годиться з теперішнім курсом на Радянщині.

200.000 доларів на організацію комуніст. партії призначив Викои. ком. комітету — як доносить „Аг. Вех.“ з Москви. Асигнації знов такої значної суми пояснюють недалекими виборами до англ. парламенту, в котрих мають брати участь комуністи як окрема партія.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення Редакція не відповідає.

БІБЛІОТЕКИ ПАРХОХІАЛЬНІ зложені з книжок не противних вірі й моралі — в ціні від 24 зол. вгору. На бажаюча шлемо лістинки „ДОБРА КНИЖКА“. — Львів, skr. poczt. 4.11

ЗДІВНИЙ інструктор шукає лекції. Усялякі слаги до Адміністрації під „Інструктор“ 159 1—1

ПОШУКУЄТЬСЯ діяка, котрий завіваби в прохій музику на дутних інструментах і провадив хор. — Уряд парохіальний в Палачі пелікій, стація Озірна, п. Зборів. 158 1—3

Б. оператор клініки проф. Ноймана і Гаска у Відні

Д-р Л. Александрович

Спеціаліст від недуг ушних, носа, горла і гортані Львів, ул. Валова 11., тел. 40-75. 118 7-12

Дентист ЯКІВ НАСС

Львів, вул. Сикстуська ч. 17/П. Скріплювання хитаючихся зубів, льомбування й вищипання зубів без болю. Штучні зуби в качувку і золоті після американської системи. Пацієнтів з провінції поагоджується в найкоротшому часі. П. Т. Урядовим і студентам 160 значна знижка. Полекші в сплатах. 1-5

Дентистично-технічне заведення

Казимира Цавдерера

Львів, вул. Зиблицевича 45. 113 Полекші в сплатах. 9—10

Справа галицьких шпиталів. У Варшаві відбулася на днях конференція начальників санітарних виділів 4-ох гал. воевідств з представниками Тимчасового Самовр. Виділу. Рішено, що в часі ліквідації сего Виділу, т. зв. майже через рік, усі шпитали в Галичині, підлягатимуть зарядови відносних воевідств. Тільки 4 великі шпитали: в Кракові, Львові, Кульпаркові і Кобежині підлягатимуть департаментови служби здоровля у Варшаві. Се рішення піде на затвердження Ради Міністрів.

(Примітка: Як відомо, скасування Самоврядного Виділу у Львові се болючий удар в інтереси нашого краю).

ЛІКАР-ДЕНТИСТ (стоматолог) Д-р мед. Берта ШНАППЕР абс. дентист. клініки Університету Львів, вул. Академічна 24. Тел. 26-58. ординує в недугах зубів та устної ями. — Технічно-дентистична робітня. — 102 Для незаможних полекші. 8-15

Нові розпорядки про отвірнання крамниць. Небаром появляться розпорядок про години в торгівлі. Крамниці будуть отворені 10 годин на добу, а харчові крім тих, що торгують теж алкогольом, 12 год. Голяри будуть отворені до 9 вечером, а перед будлею і святами до 11 вночі.

Гарне діло. В Канаді має вийти з бірна праця про історію нашої Церкви, до якої дав почин своїм твором колишній правосл. протоєрей з Буковини — гр. кат. свящ. Пантелеймон Божик. (Одну працю о. Божик уже видав).

ОКУЛІСТ-ОПЕРАТОР Д-р А. Гершендерфер б. лікар віденської клініки і б. секунд. заг. шпиталу у Львові Львів, вул. Писудського (Панська) 3. 65 орд. 8—9 і 3—5. 20—20

Фабрика пильників Г. МОНЧИНСЬКИЙ Львів, вул. Волинська 25, тел. 20-18, стація зал.: Львів-Підзамче. — Приймає пильники до наслідання і замовлення на нові. 53 23-25

СПАЛЬНІ, ІДАЛЬНІ, - Вироби - АЛЬБОНИ, КАБІНЕТИ - софідні МАТЕРІЯЛІ НА МЕБЛІ нетріскаючі ТАПЕТУВАННЯ КІМНАТ КИЛИМИ також першої якості, в найкращих орнаментах і красках, поручач і виконує найдешевше Лев Матвійовський Львів, Хорущина 8. Телефон 40-11. 132 6—10

РІК ОСНОВАННЯ 1860. Найстарше у Львові концесіоноване підприємство будовляння, теслярська і керничне (вертичне) ФІРМА АНТІН ФЕХТЕР уряд. упов. майстер теслярський і керничний та рурмайстер

Львів, вул. Шумлянського 2. Виконує всі роботи в обсязі теслярства і студлярства. Поручачся як одиниий спеціаліст для важливіших копань керничь взагалі, то є мурованих, бетонованих, бельованих і шпиринуваних разом з уставленням до них помп і моторів усіх системів. Фахові поради при заговождженні керничних даю при порученні мені керовничі роботами. 154 3 20

З днем 1. квітня не одержать „Новой Зори“ ті, що не заплатили

Дають шлюб, коли молодята субскрибують позичку. Радянське правительство видало інструкції провінційним адміністраційним урядам, щоби реєстрації шлюбів узалежнювати від субскрипції новоженими що найменше одної облігації внутрішньої селянської позички. При поагоді інтересантів слід поагоджувати прихильно цих, що викажуться закупленими облігаціями.

„Куди йдеш? Вернися!“ Один автор написав книжку під заголовком „Куди йдеш?“ і вислав до друку. Вдавши прочитати її і не знайшовши в ній нічого путнього дописали до слів „Куди йдеш?“ слово „вернися!“ і відіслали авторови рукопис назад.

О П О В І С Т К И.

Загальні Збори „Товариства вакаційних Осель“ відбуються в п'ятницю дня 16. марта ц. р. о год. 5-тій в доміц Марійського Тов. Пань при вул. Бзяхарського ч. 11. П. нов. Управа.

Великопостні реколекції

для всіх станів відбуються в Арх. Церкві св. Юра в днях від 11. III. до 17. III. включно.

Вступна наука буде в неділю, дня 11. III. о год. 5 веч., а відтак щоденно о год. 6 веч. молебєн, наука і благословення Найсв. Тайнами. Реколекційна сповідь в суботу від год. 6 рано і від 3 попод. В неділю, дня 18. III. о год. 6 рано читана Служба Божа і спільне Причасть.

СЛУЖБА БОЖА

уладу о. ЦЬОРОХА партитура і на поодинокі голоси коштує 20 зол. продає Українська Книгарня й Антикварія у Львові, вул. Рутувського 22. 157 1—1

Сорочки, підштанки, ковпирні, краватки, трикотаж, кольоратки, та імпреговані машини — по найліпших цінах продає галатерійна торговля ШТАЙНБРУХА, Львів, вул. Трибунальська 1. (угол Ринку). 73 15-20

ОБІДИ в 3-ох страв зол. 150

для абонентів знижка. ПИВО живеньке і львівське поручач РЕСТОРАН під „ЗОЛОТОЮ ГРУШКОЮ“ — (давний 142 Львів) — тепер 8 24 I. Гайдінгер, :; Львів, :; ул. Краківська 7.

ПЕРШОРЯДНА ФІРМА СТАХЕВИЧ і АБРИСОВСЬКИЙ

У ЛЬВОВІ — РИНОК Ч. 32. ПОРУЧАЄ ДОБІРНІ ТОВАРИ ДЛЯ ПАНЬ. МУЖЕСЬКІ СУКНА. ПОЛОТНА. ВЕЛИКИЙ ВИБІР! ЦІНИ НИЗЬКІ! 153 2—15

Посезонова продаж трикотажів і виробів волічкових
з опустом 10 прц. з виставових цін у фірми:

„ОЛЬКА“

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 35.

біля „Народньої Торговлі“.

116
8-20

Ніюдин член кооперативи
„СВЯЩЕНИЧА ПОМІЧ“
в Станиславові

не потребує вже ходити за покупками по місті. Вистарчить лишити у нас замовлення і може спокійно полагоджувати свої урядові справи або відпочивати по далекій подорожі. Всякі покупки з обсягу церковного культу, релігійного виховання, гардероби та домашніх потреб полагоджує безінтересовно наша **Купецька агенція, що міститься в Пасажу 155 а. Гартенбергів ч. 18.** 1-?

РІК ОСНОВАННЯ 1896.

ЗАВЕДЕННЯ КЕРНИЧНЕ

- і **ФАБРИКА ПОМП** -

під фірмою

СИМЕОН МАЛОХЛІВ

ЛЬВІВ, вул. Кубасевича 5. — Тел. 21-71.

виконує керниці різних системів для війська, залізниць, повітів, громад, фабрик, броварів, фільварків, господарств, водних станцій і т. п.

Помпи циліндрові власної конструкції й виробу. Ос шпе мочари і півниці. — Ціни помірковані, Кошториси безплатно. 108 3-3

Виріб **ВЗУТТЯ** спортивного й люксового. — Спеціальна робітня репараційна виконує швидко і дешево

І. Мушинський,

ЛЬВІВ, ЯГЯЙЛОНСЬКА 11 в подвір'ю.
115 Тел. 25-31. 8-15

РЕВМАТИЗМ, гостець, артритизм, нервовболі, болі мязей, ло- манія і т. п. недуги лікує

Saliment

виробу АПТИКИ

К. АВГЕНШТЕРНА

ЛЬВІВ, вул. Красіцьких ч. 20.
119 (угол Казимірівської). 8-10

ЗУБИ виробляю **ЦІННИКУ** по таким

1 золот. корона . 18 зол.
1 золот. зуб . 15 „
1 зуб на кавчуку 2 „
1 репаратура . 3 „

Все з найлучшого матеріалу

РАППАПОРТ, пл. Марійська ч. 7.
(де каварня de la Paix).

127 Знижок не уділюю! 13-24

СУПЕРФОСФАТ

ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
**ЙОСИФА і КАРОЛЯ
ТОВАРНИЦЬКИХ**

Акційна Спілка

ЛЬВІВ, вул. Коперника ч. 9.
Телефон 9-11.

Доставляє на догідних кредитових умовах штучні навози як: суперфосфат кістяний і мінеральний, потасові соли калініт, азотняк, амонію салітру, сірчан амонію, томасину, мелене вапно палене, також спеціальні мішанки навозові під городину, квіти та овочеві дерева. 126 7-7

РІК
ОСНОВАННЯ
1878.

На весняний і літний сезон
поруває наймодніші

КАПЕЛЮХИ і ШАПКИ

Фірма **АНТІН КАФКА**

ЛЬВІВ, вул. Галицька ч. 4.

Ціни знижені! Вибір великий!
138 5-?

Власний виріб! Ціни фабричні!

КОВДРИ 1-сторонні від зол. 26-50
2-сторонні „ „ 35-
в цвіті „ „ 40-

МАТЕРАЦИ

з морської трави від зол. 34-50
з водосані „ „ 76-

Сінники готові від зол. 5-
Подушки з піря „ „ 18-
Готові пішви „ „ 3-
„ простирали „ „ 5-50
„ „ під ковдри „ „ 11-50
Вовняні коци „ „ 9-50

ПОЛОТНА, РУЧНИКИ, КИЛИМИ і т. п.

найдешевше продає

ФАБРИКА ПОСТЕЛІ

**А. ПЕТРУШЕВСЬКИЙ
& М. МЛЕКО**

ЛЬВІВ, Коральницька 6., тел. 37-72.

Пінижки даром. Для шпиталів, пенсіона-
тів і т. п. ціни офертів. 6-10

КООПЕРАТИВА

„СВЯЩЕНИЧА ПОМІЧ“

В СТАНИСЛАВОВІ

приймає в роспродаж всякі продукти праці
священничих родин, вдів і сиріт.

Зголошення і адреси просимо надсилати під
адресою:

„СВЯЩЕНИЧА ПОМІЧ“

Станиславів, пасаж Гартенбергів ч. 18.
155 б. 1-?

КИЛИМИ

Глинянські

ЗАБАВКИ,

ВИРОБИ ЛОВІЦЬКІ,

КОСМЕТИКИ,

ФІГУРКИ ГІПСОВІ.

КОШИКАРСЬКІ ВИРОБИ

ЛЬВІВ, вул. Коперника 11. Тел. 26-09

ЛЮДВИК ГЕГЕДІС

ФІЛІЯ: Килими і кошикарські вироби,
Галицька 5. Тел. 30-32.

124 7-10

ДЛЯ ПАРОХІЯЛЬНИХ БІБЛІОТЕК!
НОВА КНИЖКА БІБЛІОТЕКИ У. Х. О.
ЖИТТЯ СВЯТИХ

КИРИЛА і МЕТОДІЯ

написана Преосвященим Діонізієм Ніградієм гр.-кат.
епископом Крижевацьким (Югославія).

Життєпис цих Великих словянських Апостолів по-
винен знати кожний Українець і Українка.

Книжочка написана дуже займаючо і приступно.
Замовляйте до бібліотек читальняних, парохіяльних
і домашніх.

Ціна тільки 80 сот., з поштовою порученою
пересилкою 1 зол. 20 сот.

Замовляйте на адресу:

АДМІНІСТРАЦІЯ „НОВОЇ ЗОРІ“

ЛЬВІВ, вул. Саліги, ч. 26.

НОВІСТЬ!

**ПОМПЫ керничні
„ПАТЕНТ“**

порушувани довільно

ручно, мотором, кер-

ратом або вітряком.

ЛОЖИЦА кулістї.

Видатність до 7.000

літр.— 1 год. Гаран-

тія на 5 літ. Вироблює

тільки фірма: Підпри-

ємство верч керниць

інж. **Фр. ДОМІНІК**

ЛЬВІВ, вул. 29. листо-

пада ч. 37, тел. 18-55.

52 5-8

„FOSFOR“

ФАБРИКА ШТУЧНИХ ПОГНОІВ

ЛЬВІВ,

пл. Марійська 6/7 І. п. (пл. Marjaski 6/7 І. п.)

114 Телефон 44-48. 16-16

СУПЕРФОСФАТИ: кістні й фосфорово-азотові, **МІНЕРАЛЬНІ** й амонякові.
РЕФОРМАТФОСФИ: кістні й мінеральні від 18 до 26% „P₂O₅!!!“
ТОМАСИНИ: „Kolumeta“, „Gwiazda“, й інші як краєві так і заграничні.
СОЛИ потасові й **КАЛІНІТ**, **АЗОТНЯК**, **САЛІТРА** (CHORZOWSKA) амонію
САЛІТРА чілійська — **СІРЧАН** амонію вапно навозове палене й мелене
(97%CaO) — Вапно будівельне

Доставка вагоново й деталічно по цінах
фабр. й на найдогідніших услвях кредит.

ФОСФОРІТИ палені й мелені
(CaO розп. P₂O₅).